

गानन्तरं मित्रावरुणाभ्यामनुब्रूहीत्युक्त्वा जुह्वामुपस्तीर्य शृतावदानेन पयस्याया मध्यात्पूर्वार्धाच्च पयोविकारत्वात्सुवेण वा द्विरवदायोपरिष्ठादभिधाय्यावदाने प्रत्यभिधायित्यायातिक्रम्याश्चाव्य मित्रावरुणौ यजेत्युक्त्वा वषट्कृते जुहोति इदं मित्रावरुणाभ्यामिति त्यागः . उपांशुयाज्ञाभावः . ततः स्विष्टकृदादि . पयस्यायाः प्राशिन्नेऽयोरेवावदेयम् नान्यत्र . अन्वाहार्यो हिरण्यं वा दक्षिणा . व्यूहने अग्नेर्मित्रावरुणयोरुज्जतिम् अग्निर्मित्रावरुणौ तमपनुदन्विति . प्रस्तरहोमे इदमग्ने सोमायाग्नये मित्रावरुणाभ्यां देवेभ्य आज्यपेभ्योऽग्ने होत्राय वाजिभ्य इति विशेषः . तृणं प्रास्यात्मानमालभ्याप उपस्पृश्य वाजिनयागः सुग्विमोकानन्तरं वा . तत्र बर्हिषि वाजिनमवसिञ्चन् स्थाल्यैव जुह्वां निनयति . ग्रहणानन्तरं वाजिभ्योऽनुब्रूहीत्यनुवाचनम् . उत्थायातिक्रम्याश्चाव्य वाजिनो यजेत्युक्त्वा वषट्कृते अग्नेः पूर्वभागे जुहोति इदं वाजिभ्य इति त्यागः . अनुवषट्कृते पुनः पूर्वभागोऽप्युज्जतिं जुहोति स वै प्रागेव जुहोतीति (२.४.४.२३) श्रुतेः . ततोऽप्युपस्पृश्याग्रेरुत्तरत उपविश्य जुह्वस्येन वाजिनशेषेण दिशः स्वाहेति प्रतिमल्लं दिशो व्याधारयति दिशः स्वाहेत्यग्नेः पूर्वभागे इदं दिग्भ्यः प्रदिशः स्वाहेति दक्षिणत इदं प्रदिग्भ्यः आदिशः स्वाहेति पश्चात् इदमादिग्भ्यः विदिशः स्वाहेत्युत्तरतः इदं विदिग्भ्यः उदिशः स्वाहेति मध्ये इदमुदिग्भ्यः दिग्भ्यः स्वाहेति पूर्वार्धे इदं दिग्भ्यः . ततः सुक्स्थं वाजिनशेषमुपह्वयपूर्वकं होत्रधर्युब्रूह्याग्नीध्रजमानाः क्रमेण भक्षयन्ति तद्यथा होता वाजिनं हस्ते गृहीत्वा अर्धय उपह्वयस्व ब्रह्मनुपह्वयस्वाग्नीडुपह्वयस्व यज्ञमानोपह्वयस्वेति पृष्ट्वा भक्षयति ततोऽर्धयुर्वाजिनं भक्षार्थं हस्ते कृत्वा होतरुपह्वयस्य ब्रह्मनुपह्वयस्व अग्नीडुपह्वयस्व यज्ञमानोपह्वयस्वेति पृष्ट्वा भक्षयति भक्षणे विकल्पेन त्रयो मल्लाः ऋतूनां त्वेति वा वाज्यहं वाजिनस्येति वा वाजे वाजीति वा एवं ब्रह्मा होत्रधर्युग्नीध्रजमानान्पृष्ट्वा तेनैव मल्लेण भक्षयति ततोऽग्नीद्वोतारमर्धयुं ब्रह्माणं यज्ञमानं च पृष्ट्वा भक्षयति ततो यज्ञमानो होतारमर्धयुं ब्रह्माणमग्नीधं च पृष्ट्वैवमेव भक्षयति एवं पञ्च भक्षयन्ति . अथवा सर्वेभ्यः पूर्वं पश्चाच्चोभयतो यज्ञमानो भक्षयति तदा चोपह्वेऽपि पूर्वं पश्चाच्चोभयतो यज्ञमानोपह्वयस्वेति यज्ञ-